

N-3313

Seat No. _____

M. Com. (Sem. - III) Examination**March / April - 2015****Finance & Accounts : Paper - V****(Financial & Cost Accounting-I)**Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ એક કંપની પાસે બે યોજના X અને Y છે. બંને યોજનામાં શરૂઆતનું રોકાણ ૧૪ અનુક્રમે રૂ. 4,05,000 અને રૂ. 7,20,000 છે. યોજના X અને Yના આયુષ્યને અંતે કોઈ ભંગાર કિંમત નથી. કંપનીની મૂડી પડતરનો દર 16% છે. વાર્ષિક આવક નીચે પ્રમાણે છે :

વર્ષ	યોજના X	યોજના Y
	રૂ.	રૂ.
1	—	1,80,000
2	90,000	2,52,000
3	3,96,000	2,88,000
4	2,52,000	3,06,000
5	2,52,000	2,70,000

નીચે પ્રમાણે યોજના માટે ગણતરી કરો :

- (૧) પરત આપ સમય
- (૨) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય
- (૩) હિસાબી વળતરનો દર
- (૪) નફાકારકતાનો આંક.

અથવા

- ૧ નોંધ લખો :

૧૪

- (૧) પરત આપ પદ્ધતિ
- (૨) હિસાબી વળતર દરની પદ્ધતિ.

- ૨ જય લિમિટેડની ચોખ્ખી કામગીરી આવક રૂ. 3,15,000 છે. અને તેનું કુલ ૧૪ રોકાણ રૂ. 15,00,000 છે. ઈક્વિટી મૂડીકરણનો દર જ્યારે તેના મૂડી માળખામાં દેવાનો સમાવેશ થતો નથી ત્યારે 12% છે. પરંતુ જ્યારે તેના મૂડી માળખામાં 9%ના રૂ. 4,00,000ના ડિબેન્ચર ઈક્વિટી મૂડીના બદલામાં સમાવિષ્ટ થાય છે. ત્યારે ઈક્વિટી મૂડીકરણનો દર 12.5% છે અને જ્યારે 10%ના રૂ. 7,00,000ના ડિબેન્ચર ઈક્વિટીના બદલામાં બહાર પાડે છે. ત્યારે ઈક્વિટી મૂડીકરણનો દર. 14% છે.

ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિમાં રૂઢીગત અભિગમ અનુસાર કંપનીનું બજારમૂલ્ય અને મૂડી પડતરની ગણતરી કરો.

અથવા

- ૨ મૂડી માળખાનો એમ. એમ. અભિગમ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. ૧૪
- ૩ તા. 31મી ડિસેમ્બર, 2012ના રોજનું અભીનવ કંપની લિ.નું. પાર્કુ સરવૈયું ૧૪ નીચે આપેલ છે :

જવાબદારીઓ	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
14,000 ઈક્વિટી શેર		પાઘડી	20,000
દરેક રૂ. 100નો	14,00,000	મકાન (ઘસારા બાદની પડતર)	2,00,000
સામાન્ય અનામત	3,21,000	પ્લાન્ટ અને મશીનરી	
6%ના ડિબેન્ચર	80,000	(ઘસારા બાદની પડતર)	4,00,000
બેન્કલોન (ટૂંકાગાળાની)	70,000	પેટન્ટ્સ (માંડી વાળ્યાબાદ)	200
પરચૂરણ લેણદારો	1,20,000	રોકાણો :	
નહી ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	6,000	ક્વોટેડ (બ.કિ. રૂ. 30,000)	20,000
કરવેરાની જોગવાઈ	14,000	અનક્વોટેડ	20,000
		વેપારી રોકાણો	40,000
		ગૌણ કંપનીના શેર	2,40,000
		સ્ટોક અને સ્ટોર્સ	3,00,000
		બેન્કમાં રોકડ	60,000
		પરચૂરણ દેવાદારો	6,00,000
		લેણીહૂંડી	1,00,000
		પ્રાથમિક ખર્ચ	10,800
	20,11,000		20,11,000

વધારાની માહિતી :

- (૧) મકાન તથા પ્લાન્ટ મશીનરીની પુનઃસ્થાપના કિંમત અનુક્રમે રૂ. 3,00,000 અને 6,00,000 છે.

- (૨) ગૌણ કંપનીના શેરની કિંમત રૂ. 3,00,000 છે.
- (૩) વેપારી રોકાણોની કિંમત રૂ. 50,000 આંકવામાં આવી. અનકવોટેડ રોકાણોની કિંમત રૂ. 30,000 અને કવોટેડ રોકાણો ધંધાની સામાન્ય પ્રવૃત્તિ સાથે સંકળાયેલ નથી.
- (૪) સ્ટોક સ્ટોર્સની રકમમાં સમાયેલ કાચામાલની કિંમતમાં રૂ. 1,00,000નો વધારો દર્શાવેલ છે. તેમ છતાં રૂ. 20,000ની ચોખ્ખી કિંમતે સ્ટોક પ્રાપ્ય છે. અને તે માંડી વાળવાનો છે.
- (૫) પેટન્ટની બજાર કિંમત રૂ. 20,000 છે. જે કિંમતનો ઐતિહાસિક અંદાજ રજૂ કરે છે. જો વર્તમાનમાં વેચાણ કરવામાં આવે તો આ કિંમત પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.
- (૬) વર્ષનો નફો રૂ. 3,00,000 છે.
- (૭) જો ઘસારો પુનઃસ્થાપના પડતરને આધારે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો તેમાં રૂ. 20,000 મકાન માટે વધારો કરવો પડશે અને રૂ. 30,000 પ્લાન્ટ-મશીનરી માટે વધારો કરવો પડશે અને પેટન્ટ માટે રૂ. 4,000 વધારો કરવો પડશે.
- (૮) આપેલ નફામાં પાછલા વર્ષે થયેલ વેચાણ રૂ. 2,00,000ની રકમ પર અંદાજીત નફો રૂ. 22,000ની રકમનો સમાવેશ થયેલ છે.
- (૯) પૂરા થયેલા કરારનો નફો રૂ. 6000 છે. ચોખ્ખો નફો ગણતરી વખતે આ રકમ અવગણવામાં આવી છે.
- (૧૦) વર્ષ દરમિયાન માંડી વાળેલ પાથડીની રકમ રૂ. 4,000 હતી.
- (૧૧) કવોટેડ રોકાણોમાંથી આવક રૂ. 2000 વર્ષના નફામાં સમાયેલ છે.
- (૧૨) મિલકતોના વેચાણનું નુકસાન રૂ. 1000 વર્ષના નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારવામાં આવેલ છે.

ઉપરની માહિતી પરથી ગણતરી કરો :

- (૧) કુલ અને ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી
- (૨) સંચાલકીય આયોજન અને અંકુશ માટે નફો
- (૩) રોકાયેલી મૂડી પર વળતર.

અથવા

૩ રોકાયેલી મૂડીને અસર કરતાં વિવિધ ચલો ચર્ચો.

૧૪

૪ Aલિ. તા. 1 જાન્યુઆરી, 2005ના રોજ ધંધો શરૂ કરે છે. ત્યારે તે નીચેના ૧૪
ખર્ચા માટે રૂ. 10નો એક એવા 52,000 ઈક્વિટી શેર 30%ના પ્રીમીયમ રોકડેથી
બહાર પાડે છે :

(૧) મૂડી ખર્ચ : તા. 1-1-2005ના રોજ રૂ. 5 લાખ તા. 31-3-2005ના રોજ
રૂ. 1.01 લાખ રોકડેથી ચૂકવણી.

(૨) પ્રથમ 6 માસ માટે કાર્યશીલ મૂડી માટે નીચેના આધારે :

(૧) વેચાણ (કાચો નફો વેચાણ પર 25%) જાન્યુઆરી અને ફેબ્રુઆરી
માટે રૂ. 60,000 માસીક, માર્ચ રૂ. 80,000, એપ્રિલ રૂ. 1 લાખ,
મે થી જુલાઈ-દર મહિને રૂ. 40,000, વેચાણની ઉઘરાણી જે મહિને
વેચાણ થયું હોય તેને બીજે મહિને છેલ્લે દિવસે મળે છે. ઉઘરાણી
પર 5% લેખે કમીશન ચૂકવવાપાત્ર છે.

(૨) દરેક મહિનાની પહેલી તારીખે ફક્ત તે પછીના મહિનાના વેચાણ અંગે
માલ પૂરો પાડવા જેટલો સ્ટોક હોવો જોઈએ. લેણદારોને ખરીદી પછીના
માસમાં ચૂકવાય છે.

(૩) પગાર અને અન્ય સ્થિર ખર્ચા : જાન્યુઆરીથી માર્ચ સુધી માસિક
રૂ. 3000 એપ્રિલથી જૂન સુધી માસિક રૂ. 5000.

આ ખર્ચ દરેક મહિનાની છેલ્લી તારીખે ચૂકવવાપાત્ર છે.

તા. 30મી જૂન, 2005ના રોજ પૂરા થતા 6 માસ માટેનું રોકડ
અંદાજપત્ર મહિનાવાર બનાવો.

અથવા

૪ રોકડ અંદાજપત્રનો અર્થ, ઉદ્દેશો અને મહત્ત્વ વિગતવાર સમજાવો. ૧૪

૫ સમાન પડતરના ફાયદા અને મર્યાદા સમજાવો. ૧૪

અથવા

૫ આંતરપેઢી તુલનાનો અર્થ, પ્રક્રિયા અને પ્રકાર સમજાવો. ૧૪

ENGLISH VERSION

- 1 A company has to make a choice between two Projects 14
X and Y. The initial capital outlay of two projects are Rs. 4,05,000 and Rs. 7,20,000 respectively for X and Y. There will be no scrap value at the end of the life of both the Projects the opportunity cost of capital of the company is 16% the annual income are as under :

Year	Project 'X'	Project 'Y'
	Rs.	Rs.
1	—	1,80,000
2	90,000	2,52,000
3	3,96,000	2,88,000
4	2,52,000	3,06,000
5	2,52,000	2,70,000

You are required to calculate for each project :

- (1) Pay-back period
- (2) Net Present value
- (3) Average rate of return
- (4) Profitability index.

OR

- 1 Write notes : 14
(1) Pay-back period
(2) Average rate of return.
- 2 Net operating earning of Jay Ltd. is Rs. 3,15,000 while 14
its total investment is Rs. 15,00,000. The rate of equity capitalization is 12% when its capital structure doesnot include debts. But the rate of equity capitalization is 12.5%. When the company issues 9% debenture of Rs. 4,00,000 in exchange of its equity shares. And equity capitalization rate is 14%, when it issues 10% debenture of Rs. 7,00,000 in exchange of its equity shares.

Compute cost of capital and Market value of the company under these situations according to traditional approach.

OR

- 2 Explain M. M. approach in capital structure with example. 14
- 3 The following is the balance sheet of Abhinav Co. Ltd. 14
as on 31st December, 2012.

Liabilities	Amt.	Assets	Amt.
Share Capital :		Goodwill	20,000
14,000 Equity shares of Rs. 100 each	14,00,000	Building (at cost less depreciation)	2,00,000
General Reserve	3,21,000	Plant and Machinery	
6% Debentures	80,000	(at cost less depreciation)	4,00,000
Bank loan (Short-term)	70,000	Patents (less written off)	200
Sundry creditors	1,20,000	Investments :	
Unclaimed Dividend	6,000	Quoted (M.K. Rs. 30,000)	20,000
Provision of taxation	14,000	Unquoted	20,000
		Trade investment	40,000
		Shares in Subsidiary Co.	2,40,000
		Stocks and stores	3,00,000
		Cash in hand and bank	60,000
		Sundry Debtors	6,00,000
		Bills Receivable	1,00,000
		Preliminary expenses	10,800
	20,11,000		20,11,000

Additional Information :

- (1) The current replacement cost of Building and Plant and Machinery are Rs. 3,00,000 and Rs. 6,00,000 respectively.
- (2) The value of shares in subsidiary company is Rs. 3,00,000.
- (3) The trade investment are valued at Rs. 50,000 unquoted investment at Rs. 30,000 and quoted investments are not related with normal activities of the company.
- (4) The values of raw Materials included in the figures of stocks and stores has shown an increase of Rs. 1,00,000. However Rs. 20,000 worth stocks are available and are to be written off.

- (5) The patents have a Market value of Rs. 20,000 which represent a conservative estimate of the price which can be obtained if sold at Present.
- (6) The profit of the year is Rs. 3,00,000.
- (7) If the depreciation is charged on the replacement cost basis then it will be increased by Rs. 20,000 for building Rs. 30,000 for plant and Machinery and Rs. 4000 for patents.
- (8) The sales made in previous year were Rs. 2,00,000 in which estimated profit is Rs. 22,000. This figure is included in Profit given.
- (9) The profits on completed contract is Rs. 6000. This figure has been ignored while calculating the net profit.
- (10) The amount of goodwill written off during the year was Rs. 4,000.
- (11) Income from quoted investments of Rs. 2000 has been included in the profit of the year.
- (12) There was loss on sale of assets of Rs. 1000 which is charged to profit and loss A/c of the year.

From the above mentioned information calculate :

- (1) Gross and net capital employed
- (2) Profit for Management planning and control
- (3) Return on capital employed.

OR

3	Discuss various variables affecting return on capital.	14
4	A Ltd. will start business on 1 st January, 2005 when it will issue 52,000 equity shares of Rs. 10 each at a Premium of 30% payable in cash to finance :	14
	(1) Capital expenditure : On 1-1-2005 Rs. 5 lakhs, on 31-3-2005 Rs. 1.01 lakhs by cash payments.	

(2) Working capital for first six months on the basis of :

- (1) Sales (Gross profit being 25% of sales) will be for January and February Rs. 60,000 P.M., March Rs. 80,000 April Rs. 1 Lakh, May to July Rs. 40,000 P.M. collection to be made on the last date of the month after that in which goods were sold. Commission at 5% is payable on collections.
- (2) On the first date of each month there should be stock to supply all sales of the following month only. Payments to be made on the last date of the month after that in which goods were purchased.
- (3) Salaries and other fixed expenses :

January to March Rs. 3000 P.M., April to June Rs. 5000 P.M.

These are Payable on the last date of the month.

Prepare Month-wise cash budgets for 6 months ending 30th June 2002.

OR

4	Explain Meaning of cash budget, objectives and its importance in detail.	14
5	Explain advantages and disadvantages of uniform costing.	14

OR

5	Give meaning of inter-firm comparisons, and explain its process and types.	14